

Bassia (Trnoplodník)

synonyma: Chenoleioides, Kirilowia, Kochia, Londesia, Panderia

čeleď: Chenopodiaceae

Roste od západního středozeří po východní Asii v podobě hustého jednoletého nebo vytrvalého polokeře. Některé jednoleté druhy byly přeneseny na jiné kontinenty, např. Severní Ameriku a jižní Indii. Listy jsou velmi variabilní, masité a úzké. Kvete drobnými květy v paždí listů. Plodem je nažka. Nejznámějším druhem je *B. scoparia*.

Vyskytuje se na zasolených půdách a bahnitých nánosech. Vyhovuje ji plné slunce a lehká dobře propustná půda s bohatou záhlvkou v době vegetace.

Množí se semeny.

Bassia aegyptiaca

Bassia alata

Bassia americana

synonyma: Kochia americana, Kochia americana var. vestita, Kochia vestita

oblasti: Arizona, Idaho, Kalifornie, Kolorado, Montana, Nevada, Nové Mexiko, Oregon, Texas, Utah, Wyoming

Roste na západě USA v podobě trvalky s dřevnatou bází. Vytváří mnoho kmínků, které jsou zpravidla nevětvené (případně na vrcholu s několika vzpřímenými větvemi). Dorůstá výšky 10 - 40cm. Povrch je plstnatý. Lity jsou vzpřímené nebo vystoupavé, přisedlé, dužnaté, kulaté, ochlupené, dlouhé 0,7 - 2,5cm. Kvete po 1 - 3ks, květy jsou plstnaté, kalich má v průměru 2mm, křísla vějířovitá průměru 1,5mm a drobně vroubkovaná. Plodem je plstnatý měchýřek obsahující semena průměru 1,5mm.

Bassia angustifolia

Bassia arabica

synonyma: Chenolea arabica, Chenoleoides arabica

oblasti: Izrael, Palestina

Roste v Izraeli a Palestině v podobě zakrslého od báze dřevnatějšího polokeře. Dorůstá výšky 10 - 40cm. Povrch je ochlupený. Listy jsou dlouhé ,5 - 1cm a široké 1 - 2mm. Květenstvím je hrozen délky 5 - 10cm. Plody mají velikost 3mm.

Bassia californica

synonyma: Kochia americana var. californica, Kochia californica

oblasti: Kalifornie, Nevada

Bassia crassifolia

synonyma: *B. hirsuta*, *Chenolea hirsuta*, *Chenopodium hirsutum*, *Chenopodium pallasianum*, *Echinopsilon crassifolius*, *Echinopsilon hirsutus*, *Kochia hirsuta*, *Salsola hirsuta*, *Schoberia obtusifolia*, *Schoberia pallasiana*, *Suaeda crassifolia*, *Suaeda drepanophylla*, *Suaeda hirsuta*, *Suaeda obtusifolia*, *Suaeda pallasiana*, *Willemetia hirsuta*

oblasti: Itálie

Bassia dasyphylla

synonyma: *B. caspica*, *B. divaricata*, *B. fiedleri*, *Chenolea divaricata*, *Echinopsilon caspicus*, *Echinopsilon dasyphyllus*, *Echinopsilon divaricatus*, *Echinopsilon tibeticus*, *Kochia dasyphylla*

oblasti: Kašmír, Kyrgyzstán, Ladak, Pákistán

Roste v západní a střední Asii jako jednoletka. Dorůstá výšky 10 - 50cm. Stonek je od báze větvený, načervenalý a bíle ochlupený. Listy vyrůstají střídavě a jsou bíle ochlupené. Kvete zpravidla samostatnými květy. Semena jsou téměř kulatá.

Bassia dinteri

synonyma: *Chenolea dinteri*, *Chenoleoides dinteri*

Bassia eriophora

synonyma: *B. eriantha*, *B. latifolia*, *Chenolea eriophora*, *Echinopsilon eriophorus*, *Kirilowia eriantha*, *Kochia eriophora*, *Kochia latifolia*, *Londesia eriantha*, *Salsola eriantha*, *Willemetia eriophora*

oblasti: Balúčistán, Egypt, Irák, Írán, Izrael, Palestina, Sinajský poloostrov, Sýrie

Roste v Egyptě, Sýrii, Iráku, Palestině, Sinajském poloostrově, Íránu a Pakistánu jako jednoletka. Dorůstá délky (5 -) 8 - 25 (i 40)cm. Stonky jsou vystoupavé až vzpřímené a větvené od báze. Listy jsou kopinaté až eliptické, špičaté, řídce ochlupené, dlouhé (0,5 -) 1 - 2 (i 2,5)cm a široké 2 - 3 (i 4)mm. Plody jsou eliptické až kulaté a obsahují hnědá semena velikosti 1mm.

Bassia hirsuta

synonyma: *Echinopsilon hirsutum*, *Kochia hirsuta*

oblasti: Connecticut, Delaware, Idaho, Írán, Maryland, Massachusetts, New Hampshire, New Jersey, New York, Ohio, Pennsylvania, Rhode Island, Virginie

Dorůstá výšky 20 - 30cm.

Bassia hyssopifolia

synonyma: *B. hyssopifolia* subsp. *reuteriana*, *B. reuteriana*, *Chenopodium augustanum*, *Chenopodium lanuginosum*, *Chenopodium villosum*, *Echinopsilon hyssopifolia*, *Echinopsilon hyssopifolius*, *Echinopsilon lanatus*, *Echinopsilon reuterianus*, *Kochia hyssopifolia*, *Salsola*

hissopifolia, Salsola hyssopifolia, Suaeda hyssopifolia

oblasti: Alberta, Andalusie, Arizona, Britská Kolumbie, Etiopie, Havajské ostrovy, Idaho, Írán, Itálie, Jižní Dakota, Kalifornie, Katalánsko, Kentucky, Kolorado, Maine, Massachusetts, Montana, Nevada, New Jersey, New York, Nové Mexiko, Oregon, Pákistán, Texas, Utah, V Evropa, Washington, Wyoming

Roste ve východní Evropě, Etiopii a Asii jako jednoletka a zavlečená byla do Severní Ameriky. Dorůstá výšky 0,1 - 0,6 (i 1)m. Stonek je větvený a šedě ochlupený. Listy jsou čárkovité, přisedlé nebo na bázi zúžené. Květenství je klasnaté, vlastní květy vyrůstají zpravidla po 2 - 3ks. Semena jsou dlouhá 2 - 2,5mm. Existuje vnitrodruhový taxon:

- subsp. reuteriana

Bassia indica

synonyma: B. joppensis, Kochia indica, Kochia scoparia subsp. indica

oblasti: Afganistán, Egypt, Izrael, Palestina, Paňdžáb (indický), Sinajský poloostrov

Roste v Egyptě, Palestině, Izraeli, Afganistánu a Indii jako jednoletka. Dorůstá výšky 0,4 - 2 (i 3)m. Stonek je vzpřímený a bohatě větvený. Listy jsou obvejčité až kopinaté, dlouhé 1 - 3cm, široké 0,3 - 1cm a zejména na spodní straně ochlupené. Květenstvím je 1 - 3četný hrozen.

Bassia iranica

oblasti: Írán

Bassia krylovii

Bassia laniflora

synonyma: Chenopodium arenarium, Kochia laniflora, Salsola arenaria, Salsola dasiphylla, Salsola laniflora, Willemetia arenaria

oblasti: Itálie

Bassia lasiantha

Bassia littorea

Bassia melanoptera

Bassia monticola

oblasti: Írán

Bassia muricata

synonyma: *Chenolea muricata*, *Echinopsilon muricatus*, *Kochia muricata*, *Salsola muricata*, *Willemetia muricata*

oblasti: Palestina

Patří mezi jednoletky. Dorůstá výšky 10 - 50cm. Stonek je vzpřímený nebo vystoupavý a od báze větvený. Listy jsou dlouhé 0,5 - 1,5cm a široké 1 - 2mm. Semena jsou diskovitá, šedo zelená a mají velikost 1mm.

Bassia odontoptera

Bassia pilosa

oblasti: Arménie, Ázerbájdžán, Irák, Írán, Libanon, Palestina, Sýrie, Turecko

Roste ve východním středozeší jako jednoletka. Dorůstá výšky 15 - 30cm. Povrch je ochlupený. Stonek je vzpřímený nebo vystoupavý a od báze větvený. Listy jsou čárkovité až úzce kopinaté nebo eliptické, ochlupené, dlouhé 0,5 - 1,5 (i 2)cm a široké 3 - 8mm. Květenstvím je 2 - 3 (i 4)četný hrozen a vlastní květy mají velikost 2 - 2,5mm. Semena mají velikost 2mm.

Bassia prostrata

synonyma: *B. prostrata*, *Chenolea lanata*, *Chenopodium augustanum*, *Chenopodium camphoratifolium*, *Chenopodium camphorosmoides*, *Chenopodium lineare*, *Chenopodium sericeum*, *Chenopodium villosum*, *Kochia prostrata*, *Kochia prostrata* var. *rubella*, *Salsola prostrata*

oblasti: Andalusie, Arizona, Idaho, Itálie, Kolorado, Montana, Nevada, Nové Mexiko, Oregon, Utah, Wyoming

Dorůstá výšky 90cm.

Bassia salsoloides

synonyma: *Kochia pubescens*, *Kochia pubescens* var. *cinerascens*, *Kochia salsoloides*

Bassia saxicola

synonyma: *Kochia saxicola*

Bassia scoparia (Bytel metlatý)

synonyma: *Atriplex scoparia*, *B. scoparia* subsp. *culta*, *B. scoparia* subsp. *densiflora*, *B. scoparia* var. *culta*, *B. scoparia* var. *subvillosa*, *B. scoparia* var. *trichophylla*, *B. sicorica*, *B. sieversiana*, *Bushiola scoparia*, *Chenopodium scoparia*, *Kochia alata*, *Kochia densiflora*, *Kochia parodii*, *Kochia parodii* var. *contracta*, *Kochia parodii* var. *densa*, *Kochia parodii* var. *elongata*, *Kochia parodii* var. *glabrescens*, *Kochia scoparia*, *Kochia scoparia* f. *densiflora*, *Kochia scoparia* f. *remotiflora*, *Kochia scoparia* subsp. *densiflora*, *Kochia scoparia* var. *alata*, *Kochia scoparia* var. *culta*, *Kochia scoparia* var. *densiflora*, *Kochia scoparia* var. *sieversiana*, *Kochia sicorica*, *Kochia sieversiana*, *Salsola scoparia*, *Suaeda sieversiana*

oblasti: Albánie, Alberta, Andalusie, Arizona, Arménie, Austrálie, Ázerbájdžán, Belgie, Bělorusko, Britská Kolumbie, Bulharsko, Chorvatsko, Connecticut, Česká republika, Delaware, Estonsko, Francie, Gruzie, Idaho, Illinois, Indiana, Indie, Iowa, Írán, Itálie, J Afrika, Japonsko, Jižní Amerika, Jižní Dakota, Jižní Karolína, JV Rusko, JZ Rusko, Kalifornie, Kansas, Katalánsko, Kazachstán, Kentucky, Kolorado, Kréta, Krym, Kypr, Lotyšsko, Louisiana, Maďarsko, Maine, Makedonie, Malá Asie (Anatolie), Manitoba, Maroko, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Mississippi, Missouri, Mongolsko, Montana, Nebraska, Německo, Nevada, New Hampshire, New Jersey, New York, Nizozemí, Nové Mexiko, Nový Brunšvik, Nový Zéland, Ohio, Oklahoma, Ontario, Oregon, Pákistán, Palestina, Pennsylvania, Polsko, Portugalsko, Quebec, Rakousko, Řecko, Rhode Island, Rumunsko, S Afrika, Saskatchewan, Severní Dakota, Sibiř, Sicílie, Slovensko, Slovinsko, Srbsko, Sýrie, SZ Rusko, Švýcarsko, Tchaj-wan, Tennessee, Texas, Ukrajina, Utah, Velká Británie, Vermont, Virginie, Washington, Wisconsin, Wyoming, Z Rusko, Z Středozeemí, Západní Virginie

Roste od jihovýchodní Evropy přes Dálný Východ až po Japonsko v podobě od báze dřevnatější bohatě větvené jednoletky nebo dvouletka. Dorůstá výšky 0,2 - 1m (i 1,5)m. Listy jsou střídavé, čárkovité až kopinaté, šedozelené, na podzim červené, ochlupené, 3žilné, dlouhé 1 -5 (i 6,5)cm a široké 2 - 5mm. Plody vysemeňují od podzimu do jara, mateční rostlina hyne, mají v průměru (1 -) 1,5 - 2mm a jsou jedlá. Bývají označovány jako polní kaviár. Existují vnitrodruhové taxony:

- subsp. densiflora (Bytel metlatý hustokvětý) - pod květy a plody hustý věneček chlupů
- 'Childsii' - žluté olistění
- subsp. scoparia (Bytel metlatý pravý)
- var. trichophylla/f. trichophylla (Bytel metlovitý) - jednoletka; sloupovitý zakulacená habitus; výška 0,6 - 1,5m; na podzim červený

Potřebuje dobře propustnou půdu bohatou na živiny, plné slunce a ochranu před větrem.

Množí se semeny.

Bassia sedoides (Trnoplodník rozchodníkovitý)

synonyma: Echinopsilon sedoides, Kochia sedoides

oblasti: Asie, Evropa

Pochází z Evropy a Asie. Rostlina je hustě ochlupená. Na stonku vyrůstají červené ostny. Listy mají čárkovitý tvar se zaoblenou špičkou. Kvete v bíle plstnatých klubičkách po 2 - 3ks.

Bassia stellaris

synonyma: Kochia odontoptera var. altera, Kochia stellaris

Bassia tianschanica

Bassia tomentosa

synonyma: Chenolea canariensis, Chenolea tomentosa, Chenoleoides tomentosa, Suaeda tomentosa

Roste v podobě bohatě větveného polokeře. Dorůstá výšky 10 - 50cm. Listy mají kulatý tvar, jsou dučnaté, dlouhé do 1cm, v horní polovině rostliny eliptické. Kvete v 1 - 3ks v paždí horních listů.

Vyhovuje mu plné slunce i polostín, písčitá půda a teplo.

Bassia tricuspis (Trnoplodník trojhrotý)

synonyma: Anisacantha tricuspis, Chenolea tricuspis, Sclerolaena tricuspis

oblasti: Jižní Austrálie, Nový Jižní Wales, Queensland, Viktorie

Roste v Austrálii.

Bassia villosissima

Další informace:

<http://botanika.wendys.cz/cizi/rostlina.php?251>

<http://databaze.dendrologie.cz/index.php?menu=4&id=3521>

<http://kvetiny.atlasrostlin.cz/bytel-metlaty>

<http://www.zahrada-cs.com/a/cz/6258-bassia-scoparia-bytel-metlat%C3%BD-letn%C3%AD-cyp%C5%99i%C5%A1/>

<https://www.rostliny.net/>